

1. Algemeen

De internetconsultatie met betrekking tot de NIKI heeft plaatsgevonden in de periode van 4 november 2024 tot en met 13 december 2024. Gedurende deze consultatie zijn in totaal 24 reacties ontvangen. Deze reacties zijn afkomstig van een uiteenlopende groep marktpartijen, waaronder brancheorganisaties en kwartiermakers, start- en scale-ups, maatwerkbedrijven, consultancybureaus en overige private ondernemingen.

Naar aanleiding van de ingediende reacties zijn de voorgestelde regelingstekst en de bijlagen op enkele punten aangepast. Daarnaast is de toelichting bij de regeling op verschillende onderdelen verduidelijkt.

2. Reacties per thema

Uit de internetconsultatie zijn meerdere aandachtspunten naar voren gekomen. Deze punten zijn hieronder op hoofdlijnen nader toegelicht.

2.1 Subsidiedrempel

In diverse reacties is verzocht de minimale subsidiebehoefte van 30 miljoen euro en de minimale subsidie-intensiteit van 300 euro per ton CO₂-reductie te verruimen. De NIKI is primair gericht op de grootschalige uitrol van zogenoemde 'flagshipprojecten', waarbij zowel de looptijd van de subsidieperiode als de beoogde omvang van de projecten en de bijbehorende CO₂-reductie zijn meegenomen in de vaststelling van deze drempels.

Daarnaast is in enkele reacties aandacht gevraagd voor de maximale subsidie-intensiteit. De NIKI beoogt projecten en technieken te ondersteunen die een substantiële hoeveelheid CO₂-reductie realiseren. Een mogelijke verlaging van de subsidie-intensiteit (bijvoorbeeld naar € 400 per ton CO₂-reductie) zal naar verwachting vooral invloed hebben op het aantal aanvragen en niet zozeer op de uiteindelijke rangschikkingen en toekenningen van middelen. Er wordt bovendien verwacht dat de winnende projecten, mede gelet op de maximale subsidie-intensiteit van projecten die onder het EU Innovation Fund (IF) worden ingediend, onder het vastgestelde bedrag blijven.

Gelet op het voorgaande is besloten om in de eerste openstelling van de regeling geen wijzigingen aan te brengen in de gehanteerde subsidiedrempel en -intensiteit.

2.2 Start investeringen

2.2.1 Start van de uitvoering

De NIKI biedt reeds de mogelijkheid om, naast de periode van zes maanden voor het nemen van een FID, uitstel van de realisatietermijn aan te vragen voor maximaal twaalf maanden. Ter voorkoming van het afhaken van potentiële aanvragers is ervoor gekozen deze realisatietermijn te verlengen naar twaalf maanden, met de mogelijkheid om uitstel aan te vragen voor zes maanden. Dit komt tevens de vermindering van de gelddruk ten goede.

2.2.2 Eis van uitzicht op vergunningen

Daarnaast is er in verschillende reacties verzocht om nadere verduidelijking van de eis tot 'overtuigend zicht hebben op vergunningen'. De redeneerlijn hierachter is dat een project voldoende ontwikkeld moet zijn om de haalbaarheid hiervan te kunnen toetsen bij de aanvraag. Mede vanwege de onduidelijkheid rondom deze voorwaarde is besloten deze aan te passen. Ervoor is gekozen dat aanvragers bij indiening van de subsidieaanvraag de basic engineering moeten hebben afgerond en deze kunnen overleggen. Uit overleg met marktpartijen blijkt dat deze fase in de regel vóór het moment van de subsidieaanvraag is doorlopen. Hiermee verkrijgt de subsidieverstrekker voldoende informatie om de aanvraag adequaat te kunnen beoordelen.

2.3 Samenloop regelingen

Bij de vormgeving van de NIKI is het van belang te voorkomen dat er ongewenste overlap of concurrentie ontstaat met andere bestaande subsidie-instrumenten. De NIKI beoogt immers projecten te ondersteunen die uniek zijn in hun toepassing of schaal binnen Nederland.

Met name de technieken die vallen onder de SDE++-regeling (hierna: de SDE++) zijn uitgesloten. De SDE++ richt zich primair op technieken die duidelijk afgebakend kunnen worden, waarvan de productie goed meetbaar is en waarvoor een marktprijs voor het product kan worden vastgesteld. Veel innovatieve klimaatprojecten voldoen echter niet aan deze voorwaarden, waardoor zij niet voor de SDE++ in aanmerking komen. Om die reden zijn technieken die wél onder de SDE++ vallen, uitgesloten van de NIKI voor zover deze technieken meer dan 10% uitmaken van de investeringskosten.

Daarnaast is het niet mogelijk om een aanvraag voor de NIKI te combineren met een andere nationale subsidie. Onder het Besluit nationale EZK- en LNV-subsidies (hierna: het Besluit) is het niet mogelijk om meer subsidie te verstrekken dan is toegestaan onder het relevante steunkader (in dit geval het klimaat, milieu- en energiesteunkader). Gezien het feit dat de NIKI 100% van de subsidiabele kosten vergoedt, is het niet mogelijk om dit te combineren met een andere Nederlandse regeling, zoals de EIA.

Het is daarentegen wel mogelijk om een aanvraag onder de NIKI te combineren met Europese regelingen, zoals het IF, mits aan alle overige voorwaarden van zowel de NIKI als de Europese regeling wordt voldaan.

2.4 Klimaatplan

Bij de beoordeling van een subsidieaanvraag onder de NIKI is het indienen van een klimaatplan een belangrijke voorwaarde. Dit sluit aan bij de uitvoering van onder andere motie Teunissen (32 813 nr 1460), waarin voor het toekennen voor middelen uit het Klimaatfonds vereist is dat bedrijven een klimaatplan overleggen.

Het klimaatplan is niet alleen relevant voor de beoordeling van de aanvraag, maar ook voor de vaststelling van het aantal overtollige dispensatierechten die kunnen worden toegeschreven aan het NIKI-project. Daarnaast biedt het plan inzicht in de wijze waarop de aanvrager een lock-in effect voorkomt door te investeren in technologieën en projecten die in lijn zijn met lange termijn klimaatdoelen en verdere CO₂-reductie mogelijk maken. Hiermee draagt het klimaatplan bij aan een zorgvuldige en doelgerichte inzet van de beschikbare middelen binnen de NIKI.

2.5 SAF-Brandstofbeperking

De NIKI is primair gericht op het ondersteunen van innovatieve projecten die bijdragen aan de reductie van directe emissies of ketenemissies binnen de industrie. Het subsidiëren van brandstoffen als zodanig valt niet binnen de doelstellingen van deze regeling. De focus ligt op het stimuleren van technologische en procesmatige innovaties die passen binnen de transitie naar een klimaat neutrale industrie.

In Europees verband stimuleert de Renewable Energy Directive de inzet van duurzame brandstoffen, waaronder biofuels. Annex IX van deze richtlijn bevat specifieke vereisten met betrekking tot de feedstocks die voor biofuels mogen worden gebruikt. Nederland heeft deze vereisten geïmplementeerd via de HBE-systematiek in de Wet Milieubeheer, waarmee de inzet van duurzame biofuels wordt bevorderd en gereguleerd. De NIKI sluit hierop aan door projecten te ondersteunen die bijdragen aan structurele emissiereducties en innovatie in lijn met nationale en Europese klimaatdoelstellingen.

Er is bewust gekozen om de beperking voor het aandeel NIKI-producten die als brandstof dienen binnen een project niet te verhogen. Dit besluit is genomen om de focus van de regeling te behouden op de ondersteuning van innovatieve projecten die directe en structurele CO₂-reducties realiseren binnen de industrie. Het verhogen van deze beperking zou kunnen leiden tot een verschuiving van de aandacht naar brandstof gerelateerde toepassingen, wat niet aansluit bij de beoogde toepassingen voor de NIKI.

2.6 Eigenaarschap

Gedurende de internetconsultatie is gebleken dat er onduidelijkheid bestaat over mogelijke samenwerkingsverbanden binnen de NIKI-regeling. De NIKI sluit in beginsel aan bij de definities en uitgangspunten die worden gehanteerd binnen de VEKI- en DEI+-regelingen. Het doel van de NIKI is niet om joint ventures of mede-eigenaarschap uit te sluiten. Het is mogelijk dat nutsvoorzieningen die essentieel zijn voor het project worden aangelegd of geëxploiteerd door een

derde partij. In dergelijke situaties dienen deze voorzieningen niet op de balans van de aanvrager te staan, maar als exploitatiekosten te worden doorberekend. Dit vormt geen belemmering voor de beoordeling van de subsidieaanvraag, mits de aanvraag voldoet aan de vereiste van de minimale investeringsbedrag.

Het hebben van meerdere aandeelhouders binnen een bedrijf is evenmin een obstakel, aangezien de aanvraag wordt ingediend door het bedrijf zelf en niet door de aandeelhouders. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering en realisatie van het project blijft bij de aanvrager liggen, ongeacht de aandeelhoudersstructuur.

Samenwerkingsverbanden die zich over de gehele keten uitstrekken, zijn echter uitgesloten van de NIKI. Dit besluit is genomen omdat in dergelijke gevallen de subsidieverstrekker niet in staat is om de financiële haalbaarheid van het project op een afdoende manier te toetsen. De regeling richt zich specifiek op individuele projecten en bedrijven die zelfstandig de verantwoordelijkheid en risico voor de uitvoering en exploitatie van het project dragen. In de toelichting is nadrukkelijker toegelicht hoe omgegaan dient te worden met deze vereiste.

2.7 CO2-methode

Het berekenen van de CO₂-reductie in een keten door fossiele grondstoffen te vervangen door biobased alternatieven kan complexe vraagstukken oproepen. Dit geldt met name bij de allocatie van CO₂-reductie aan diverse stromen die uit één proces of fabriek afkomstig zijn. Dergelijke berekeningen kunnen leiden tot discussie en mogelijk tot verkeerde interpretaties of conclusies. Om deze uitdagingen te adresseren, biedt de NIKI een gestandaardiseerde CO₂-emissiereductiemethode. Deze methode bevat duidelijke instructies over wanneer en hoe allocatie moet worden toegepast op de uitgaande stromen en de biogene koolstofinhoud van een proces.

Het vaststellen van een geschikte referentie voor CO₂-uitstoot of -footprint kan een uitdaging zijn, zeker wanneer projecten innovatief zijn en afwijken van gangbare productiemethoden. Dit maakt het moeilijk om het netto reductie-effect van een project nauwkeurig te berekenen, wat op zijn beurt de bepaling van de onrendabele top complexer maakt.

De NIKI voorziet in een gestandaardiseerde CO₂-emissiereductiemethode die duidelijke instructies bevat over hoe referentieproducten moeten worden bepaald. Hierbij is expliciet beschreven hoe moet worden omgegaan met producten die niet fysiek identiek zijn aan een referentieproduct. Deze aanpak biedt handvatten om tot een consistente en betrouwbare vaststelling van de referentie-uitstoot te komen.

Hoewel het berekenen van ketenemissies inherent complexer is dan het bepalen van directe emissies, biedt de NIKI-methode een framework waarin ketenemissies worden meegenomen. Hierdoor wordt een meer realistische vergelijking mogelijk gemaakt tussen de klimaatimpact van verschillende projecten. Deze bredere benadering draagt bij aan een nauwkeuriger beeld van de daadwerkelijke emissiereductie en versterkt de objectiviteit van de beoordelingsprocedure.

2.7.1 Groene elektriciteit

Het voorstel is gedaan om alle elektriciteit als groen te mogen aanmerken zonder de noodzaak van GvO's, met het argument dat het Nederlandse elektriciteitsnet in de toekomst CO₂-neutraal zal zijn. Dit zou elektrificatie kunnen bevorderen, omdat het vooraf vastleggen dat alle extra elektriciteit wordt gedekt door GvO's lastig kan zijn.

De NIKI hanteert echter het uitgangspunt dat het niet realistisch is om uit te gaan van volledig emissievrije elektriciteit in de jaren waarin de NIKI-installaties operationeel zullen zijn (2030-2045). Om recht te doen aan de huidige en verwachte ontwikkeling van de Nederlandse elektriciteitsmarkt, is gekozen voor een emissiefactor (EF) van 0,14 kg CO₂ per kWh. Deze waarde biedt een evenwichtige benadering die rekening houdt met de voortschrijdende verduurzaming van de elektriciteitsvoorziening, terwijl tegelijkertijd een realistisch en consistent uitgangspunt wordt gehanteerd voor de berekening van emissiereducties binnen de NIKI.

2.7.2 ETS-benchmarks

Marktpartijen hebben aangegeven dat voor hun project de sector momenteel nog niet onder het EU ETS valt, wat leidt tot vragen over welke benchmark gehanteerd moet worden. Er wordt tevens

verwezen naar andere formeel voorgeschreven CO₂-benchmarkreferenties, zoals opgenomen in het LAP3-beleid.

De NIKI maakt verder geen gebruik van EU ETS-benchmarks als referentiepunt. Dit is een bewuste keuze, aangezien EU ETS-benchmarks primair zijn gebaseerd op directe emissiereducties. De NIKI hanteert een bredere benadering door niet alleen directe emissies, maar ook ketenemissies in de berekeningen mee te nemen. Dit biedt een meer complete beoordeling van de klimaatimpact van projecten. Een sector die nog niet onder het EU ETS valt vormt hierdoor geen belemmering om een aanvraag in te dienen.

De NIKI CO₂-emissiereductiemethode bevat duidelijke instructies voor het bepalen van de referentie die relevant is voor een project.

2.7.3 Elektrificatie

Marktpartijen hebben aangegeven dat elektrificatie voor stoomopwekking, zoals via e-boilers, warmtepompen of directe verhitting, toegelaten zou moeten worden in de NIKI. Dit wordt aangedragen als compensatie voor efficiëntieverliezen die kunnen optreden bij het gebruik van CO₂-reductietechnieken zoals waterstof. Ook is er bezorgdheid geuit over de berekening van emissies, aangezien wordt gerekend met de gemiddelde uitstoot van het Nederlandse elektriciteitsnet, terwijl sommige bedrijven uitsluitend gebruikmaken van koolstofvrije elektriciteit.

De NIKI heeft na aanleiding van de internetconsultatie een EF van 0,14 kg CO₂ per kWh voor elektriciteitsverbruik. Daarnaast blijft de NIKI vasthouden aan de uitsluiting van technieken die al onder de SDE++-regeling vallen, zoals de productie en inzet van blauwe waterstof. Dit voorkomt overlap tussen regelingen en zorgt ervoor dat de NIKI gericht blijft op innovatieve oplossingen die unieke bijdragen leveren aan CO₂-reducties in de industrie.

2.7.4 Procesgrenzen

Ook is aangegeven dat de verificatie van de up- en downstream impact binnen de keten aanzienlijk meer complexiteit met zich meebrengt. Dit maakt het uitdagend om de totale CO₂-besparing over de gehele keten nauwkeurig vast te stellen.

Specifiek kan dit leiden tot complicaties bij de allocatie van CO₂-reductie aan diverse stromen die in verschillende eenheden binnen de fabriek worden ingezet. Hierdoor wordt het netto reductie-effect van een project moeilijker te kwantificeren. Dit heeft ook invloed op de berekening van de onrendabele top van een project, wat het inschatten van de totale subsidie-intensiteit van €300 per ton CO₂ bemoeilijkt.

In dit kader biedt de NIKI flexibiliteit door aanvragers toe te staan zelf de procesgrenzen te bepalen, binnen de kaders van de NIKI CO₂-emissiereductiemethode. Hierbij geldt wel dat NIKI-producten verhandelbaar moeten zijn. Er is geen verplichting om emissiereducties over de gehele keten te berekenen. Alleen emissies aan het einde van de levensduur moeten worden bepaald, mits deze afwijken van het referentieproduct. De methode biedt daarnaast de mogelijkheid om upstream emissiereducties te onderbouwen en mee te nemen in de berekening, indien dit relevant is voor het project.

2.7.5 circulaire processen

Marktpartijen hebben aangegeven dat de onderscheid tussen rigide en elastische inputs niet altijd duidelijk is. Daarnaast is het huidige einde-levensduurbeheer en de toepassing van materialen (bijvoorbeeld storten, verbranding met of zonder energierugwinning) vaak niet uniform of eenduidig vast te stellen. Dit leidt tot onzekerheid over de wijze waarop emissies aan het einde van de levensduur moeten worden behandeld, evenals over de toerekening van upstream scope 3-emissies bij circulariteitsprojecten.

De NIKI CO₂-emissiereductiemethode hanteert in dit kader een aanpak waarbij circulaire processen worden benaderd door de inkomende stromen en de emissies aan het einde van de levensduur afzonderlijk te behandelen. Deze werkwijze stimuleert projecten die bijdragen aan een meer circulaire economie, zonder dat volledige circulariteit over de gehele keten vereist is.

Aanvragers moeten voor emissiereducties uit gerecyclede inkomende stromen én emissiereducties bij recycling aan het einde van de levensduur een aparte onderbouwing aanleveren. Voor beide

scenario's is het noodzakelijk dat aannames en berekeningen voldoende worden onderbouwd. Deze aanpak zorgt ervoor dat circulariteitsprojecten consistent en transparant beoordeeld kunnen worden binnen de kaders van de NIKI.

2.8 Thema's

De NIKI beoogt nadrukkelijk niet om installaties die draaien op fossiele brandstoffen te stimuleren of te ondersteunen. Dit is zowel vanuit beleidsmatig oogpunt als op basis van de geldende staatssteunkaders uitgesloten. De regeling is gericht op projecten die bijdragen aan een transitie naar een klimaatneutrale industrie en sluit aan bij de lange termijn doelstellingen voor 2050.

De NIKI biedt echter ruimte voor aanvragers om steun te verkrijgen voor projecten die, ondanks het gebruik van fossiele brandstoffen, aantoonbaar geen lock-in effecten veroorzaken richting 2050. Hierbij dient te worden onderbouwd dat de betreffende installaties geen belemmering vormen voor de overgang naar een CO₂-neutrale toekomst. Dit kan bijvoorbeeld door aan te tonen dat de installaties gedurende de exploitatiefase kunnen overschakelen op niet-fossiele brandstoffen, waarbij weinig tot geen aanpassingen nodig zijn om deze omslag te realiseren.

2.9 Rekenmethode

Tijdens de consultatie was een van de aandachtspunten of de subsidieverstrekker bij de berekening van de Weighted Average Cost of Capital (WACC) en of de aan te leveren gegevens in voldoende mate rekening houdt met de rendementseisen van venture capital (VC). De WACC dient te worden berekend volgens de voorgeschreven formule. De subsidieverstrekker houdt hierbij rekening met het karakter van de regeling door middel van een ruimhartige vergoeding, waarbij de volledige 'funding gap' wordt gefinancierd, en waarborgt tevens de belangen van financiers die een maximaal rendement eisen.

Verder is opgemerkt dat in de calculatiemethoden wordt verwezen naar "NIKI-producten" of referentieproducten. Daarbij is de vraag gesteld of alle door het project geproduceerde moleculen hieronder vallen en of hiermee wordt voldaan aan de eis om minimaal 90% van de productie als NIKI-product te definiëren. De regeling schrijft voor dat ten minste 90% van de uitgaande massastroom mét economische waarde als NIKI-product wordt gerekend. Hierbij is het echter toegestaan dat een deel van de uitgaande massastroom geen economische waarde heeft.

Tijdens de consultatie is aan de orde gesteld hoe de NIKI-regeling omgaat met het feit dat binnen een bedrijfsstructuur de WACC-berekening wordt uitgevoerd door de aandeelhouders in plaats van het bedrijf zelf. De NIKI-regeling hanteert in beginsel een voorgeschreven formule om de WACC te bepalen. Deze formule verwijst onder andere naar een bandbreedte van de standaardsectorwaarde, gebaseerd op de Damodaran unlevered beta binnen Europa. Dit houdt in dat, wanneer een moederbedrijf de WACC vaststelt, deze kan worden gebruikt voor de NIKI, mits de moeder binnen Europa is gevestigd en/of in gevallen dat een moederbedrijf al een specifieke WACC hanteert dat rekening houdt met geografische verschillen. Indien echter sprake is van een moederbedrijf buiten Europa, dient men de WACC te bepalen die is gebaseerd op de Europese context.

Tijdens de consultatie is opgemerkt dat het hanteren van de WACC per bedrijf voor het disconteren van rendementen om twee redenen als een uitdaging kan worden beschouwd: het kan leiden tot verschillende discontovoeten voor hetzelfde project bij twee verschillende ondernemingen, en investeringen vereisen doorgaans een interne opbrengstvoet (IRR) die een drempelwaarde boven de WACC bevat. Hoewel erkend wordt dat het niet de intentie is van de NIKI om te veel te subsidiëren, werd voorgesteld om een vaste discontovoet of IRR te hanteren voor alle NIKI-projecten, om zo de aantrekkelijkheid voor extern kapitaal te vergroten.

In reactie hierop is bevestigd dat de eerste observatie juist is, aangezien de discontovoet in hoge mate afhankelijk is van de financieringsstructuur van het project en samenhangt met de sectorbeta. Echter, gezien de relevante Europese staatssteunkaders en het heterogene karakter van de NIKI is het niet toegestaan om een uniforme IRR voor alle projecten voor te schrijven.

Tijdens de consultatie zijn opmerkingen gemaakt over het vaststellen van de 'groene premium' voor NIKI-producten. In beginsel is het aan de aanvragende ondernemingen om aannemelijk te maken of, en in welke mate, er sprake is van een groene premium. Deze projectie bij de aanvraag wordt vervolgens bevestigd door de accountantsverklaring, en de regeling is zodanig ingericht dat een (te grote) afwijking hiervan consequenties heeft voor de aanvraag.

Wanneer de aanvrager bijvoorbeeld uitgaat van een te lage groene premium in vergelijking met de feitelijke marktsituatie, kan dat ertoe leiden dat het bod lager in de rangorde eindigt omdat de 'funding gap' toeneemt. Dit roept bovendien de vraag op of het project financieel haalbaar is als deze (mogelijke) inkomsten niet worden meegenomen. Tegelijkertijd kan het daadwerkelijke subsidiebedrag ook lager uitvallen, wanneer tijdens de uitvoering van het project blijkt dat de marktprijs in werkelijkheid een groene premium kent. Kortom, het is aan de aanvrager om de aanwezigheid en hoogte van een eventuele groene premium te onderbouwen.

Ook is de vraag opgeworpen of de benodigde investeringen voor de aansluiting op utilities voor de beoogde installatie onder de NIKI-subsidie kunnen vallen. In de regeling is bepaald dat investeringen in infrastructuur en externe verbindingen voor de realisatie van het NIKI-project in aanmerking komen, met uitzondering van uitgaven voor de voorbereiding van het land (bouwrijp maken), kosten gerelateerd aan milieu-effecten en kosten die samenhangen met landgebruik en milieu-impact veroorzaakt door derden. Het uitgangspunt hierbij is dat deze voorzieningen op de balans worden geactiveerd. Indien de utilities door en op rekening van derden worden aangesloten, dienen de kosten te worden opgevoerd als exploitatiekosten.

Er is om een andere toelichting gevraagd over het verschil tussen een NIKI-project en een NIKI-product. Het volgende biedt meer helderheid: Een NIKI-project is een samenhangend geheel van activiteiten, uitgevoerd in Nederland door een industriële onderneming, waarbij wordt geïnvesteerd in één of meerdere NIKI-installaties. Binnen tien jaar na ingebruikname moet dit project leiden tot een CO₂-emissiereductie van minimaal 100.000 ton CO₂ ten opzichte van het referentieproduct of de referentieproducten. Of het nu gaat om een volledige productielijn (bijvoorbeeld een cracker) of een specifieke processtap (zoals een compressie-eenheid), zolang aan de eisen wordt voldaan (o.a. economische verhandelbaarheid en meetbaarheid van de CO₂-reductie), kan dit onder de definitie van een NIKI-project vallen. Een NIKI-product is een meetbare eenheid die wordt geproduceerd in de NIKI-installatie(s), heeft een economische waarde en vormt een bron van opbrengsten voor de industriële onderneming. Dit product kan een eindproduct zijn (bijvoorbeeld een chemische bouwsteen die direct aan afnemers wordt verkocht), maar ook een halffabricaat, mits het een economisch verhandelbare status heeft.

Voorts is het onderscheid tussen de gevraagde en benodigde subsidie hierna verder toegelicht. De gevraagde subsidie betreft het subsidiebedrag dat de ondernemer aanvraagt door het eigen bod (de prijs per vermeden ton CO₂) te vermenigvuldigen met de verwachte CO₂-emissiereductie van het project. De benodigde subsidie daarentegen is het bedrag dat daadwerkelijk nodig blijkt te zijn om op basis van alle kosten- en opbrengstgegevens een zodanig rendement te behalen dat minimaal gelijk is aan de WACC (Weighted Average Cost of Capital). De benodigde subsidie kan dus verschillen van het bedrag dat aanvankelijk wordt gevraagd, bijvoorbeeld doordat de werkelijke kosten, opbrengsten of CO₂-reductie anders uitvallen dan in de projectraming is aangenomen.

2.10 Referentieproduct/Thema's

De lijst met referentieproducten is door de RVO uitgebreid met verschillende producten naar aanleiding van de internetconsultatie.

2.11 Benchmarkvereiste

Vanuit marktpartijen is de vraag gesteld of het mogelijk is om de CO₂-reductie af te zetten tegen de huidige processen in plaats van tegen de best beschikbare technieken (Best Available Technologies (Hierna: BAT)). Hierbij wordt aangevoerd dat dit een grotere CO₂-reductie kan aantonen.

De keuze om CO₂-reductie af te zetten tegen de best beschikbare technieken vloeit voort uit de Europese staatssteunkaders, waaraan de NIKI moet voldoen. Deze benadering is tevens gekozen om koplopers in verduurzaming niet te benadelen. Bedrijven die al beschikken over relatief minder vervuilende installaties zouden bij een vergelijking met huidige processen minder voordeel behalen, wat innovatie en verdere verduurzaming zou kunnen ontmoedigen.

Door gebruik te maken van BAT als referentie wordt een eerlijke vergelijking mogelijk gemaakt en wordt voorkomen dat bedrijven met relatief vervuilende processen onevenredig worden bevoordeeld. Dit draagt bij aan het stimuleren van de grootschalige uitrol van innovatieve technieken die essentieel zijn voor het behalen van de klimaatdoelstellingen. De benchmarkvereiste sluit daarmee aan bij het doel van de NIKI om een transitie naar een duurzame en klimaatneutrale industrie te bevorderen.

2.12 Dispensatierechten

De toelichting is uitgebreid met hoe aanvragers dienen om te gaan met overtollige dispensatierechten die toe te schrijven zijn aan het NIKI-project. Het gaat hierbij om dispensatierechten op bedrijfsniveau. Aanvragers dienen gedurende de exploitatiefase jaarlijks een herrekening uit te voeren om vast te stellen of en hoeveel overtollige dispensatierechten toe te schrijven zijn aan het NIKI-project.

2.13 Aansluiting met STEP en regeldruk

De aansluiting van de STEP-methode van het EU IF met de NIKI is een interessante mogelijkheid, vooral om de administratieve lasten voor aanvragers te verminderen. Dit vraagt echter om nadere uitwerking en onderzoek. Bij eventuele toekomstige openstellingen zal worden onderzocht of en hoe componenten zoals de technische haalbaarheid, die al binnen het EU IF zijn beoordeeld, kunnen worden overgenomen in de NIKI-procedure.

Daarnaast biedt de NIKI bedrijven, waaronder met name start- en scale-ups, de mogelijkheid om hun projectidee voorafgaand aan de openstelling te laten toetsen door RVO. Dit geeft aanvragers in een vroeg stadium waardevolle feedback over het proces en de vereisten voor een succesvolle aanvraag. Deze ondersteuning helpt om de aanvraagprocedure efficiënter te doorlopen en verhoogt de kans op een kwalitatief sterke indiening. Dit sluit aan bij de doelstelling van de NIKI om innovatie in de industrie te stimuleren en tegelijkertijd administratieve drempels voor aanvragers te verlagen.